

Δεν είχα την τύχη να γνωρίσω προσωπικά τον Αλέξη Ακριθάκη (1939 - 1994). Το έργο του όμως μου μιλάει τόσο εύγλωττα, τόσο αποκαλυπτικά για τον άνθρωπο που νομίζω πως τον γνώριζα από πάντα. Επαληθεύω τα μηνύματα του έργου του πάνω στη βιογραφία του. Ο επαναστάτης έφηβος, ο απροσάρμοστος νέος, ο ασυμβίβαστος και περιθωριακός, ο προκλητικός και καταραμένος καλλιτέχνης, όλα τα συμβατικά επίθετα που μπορεί να εμπνεύσει η ταραγμένη και τραγική βιογραφία του Αλέξη Ακριθάκη αναιρούνται από τη θέαση του έργου του.

Ο Ακριθάκης φαίνεται πως ήταν στο βάθος ένα υπερευαίσθητο, τρυφερό και συνεσταλμένο πλάσμα, που κρυβόταν επιμελώς πίσω από μια προκλητική συμπεριφορά. Ο αληθινός του χαρακτήρας βρήκε τον δρόμο να εκφραστεί στο έργο του: ένα έργο που κατάφερε να μεταμορφώσει τον φόβο σε χαρά της ζωής, τη μοναξιά και το άγνωστο σε καθαρή ποίηση.

Ο φόβος, η μοναξιά, το άγνωστο. Ποια στοιχεία του έργου του υποβάλλουν αυτά τα αισθήματα; Ένα από τα σταθερά γνωρίσματα της γραφής και του ύφους του Ακριθάκη είναι το *horror vacui*, ο φόβος του κενού, που χαρακτηρίζει την τέχνη των νομάδων, την τέχνη της ερήμου. Το αραβούρημα, που απλώνει και καλύπτει ασφυκτικά απέραντες επιφάνειες στα μνημεία των Αράβων, είναι η εμβληματική εικόνα του άπειρου, της ερήμου και μαζί το ξόρκι στην απειλή και τον φόβο που εμπνέουν. Ο Ακριθάκης επινοεί το δικό του ξόρκι στον φόβο, εκείνο το «τσίκι τσίκι», το δομικό καμπυλόγραμμο μοτίβο του σχεδίου του, που πολλαπλασιάζεται υβριδικά ώσπου να καλύψει όλη την επιφάνεια του χαρτιού ή του

πίνακα και να προεκταθεί νερά πέρα από το πλαίσιο ως το άπειρο.

Αυτή η έρημος, το άπειρο, θα γίνει τόπος εκλογής, πατρίδα για τον αυτοεξόριστο καλλιτέχνη. Και όπως προσπαθούμε να εξημερώσουμε έναν άγριο και άγνωστο τόπο προσκομίζοντας ως φετίχ οικεία και αγαπημένα αντικείμενα, φυτεύοντας δέντρα και λουλούδια, έτσι και ο Ακριθάκης θα εποικίσει τη δική του έρημο με κάκτους, λουλούδια, πουλιά, πεταλούδες, ήλιους, σύννεφα, ποδήλατα, χαρταετούς και άλλα σπαράγματα από παιδικές μνήμες. Ο εποικισμός της ερήμου θα συντελεστεί βαθμιαία με μια αίσθηση παιχνιδιού και τρυφερού παιδικού χιούμορ, που α-

ζωγραφική

Α. Ακριθάκης

Χαρούμενο ξόρκι στον φόβο και στη μοναξιά

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ - ΠΛΑΚΑ

Αναδρομική έκθεσή του εγκαινιάζεται αύριο στην Εθνική Πινακοθήκη

νήκει στα σταθερά, γενετικά γνωρίσματα του ύφους του καλλιτέχνη. Η μαυροάσπρη ε-

με τα ζωηρά χρώματα όλης αυτής της σκευής. Ωσπου στο τέλος το χρώμα εκτοπίζει τη νύχτα, εκτοπίζει το μαύρο - άσπρο, νικά κατά κράτος τον φόβο.

Το γνωστό, καμπυλόγραμμο δομικό μοτίβο μεγεθύνεται και χρωματίζεται. Η χρωματική έκρηξη, τα μεγάλα σχήματα, οι χορευτικοί ρυθμοί, οι δυνατές μελωδίες τζαζ που αναδύονται από τις συνθέσεις του Αλέξη Ακριθάκη αυτή την περίοδο υποδηλώνουν ένα διάλειμμα ευδίας και ζωικής χαράς, που φαίνεται να συνδέεται με τη γέννηση της κόρης του Χλόης (1969). Το χρώμα, χρώμα τοπικό, που η έκτασή του ορίζεται από το σύνορο της γραμμής, έχει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα στο

“

Πιστεύω πως
το τέλος θα 'ναι
δοξαστικό, κάτι
σαν τις Θερμοπίλες

”

πιφάνεια του «αραβουργήματος» εμπυχώνεται σιγά σιγά